

คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

THE LIFE QUALITY OF PEOPLE IN COMMUNITIES AROUND CHANDRAKASEM RAJABHAT UNIVERSITY AT
CHAI NAT CAMPUS, AMPHUR SANKABURI, CHAI NAT PROVINCE

กุลวิณ์ วุฒิกกร

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

Email : kunlawee123@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนดังกล่าว และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนใน 5 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการจ้างงาน ด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านสุขภาพและอาชีวอนามัย และด้านครอบครัวและการดำเนินชีวิต สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาทในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพและความปลอดภัยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจและการจ้างงานและน้อยที่สุด คือ ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคม ปัญหาอุปสรรค คือ การมีอาชีพที่ไม่มั่นคง ขาดการมีส่วนร่วมกิจกรรมในชุมชน ขาดสถานที่ออกกำลังกาย ในการใช้สิทธิรักษาพยาบาล จากบัตรประกันสังคมไม่ครอบคลุมทุกโรค การไม่มีเวลาให้กับครอบครัว แนวทางการแก้ไขและพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ หออาชีพเสริม มีการบริการจัดหางาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชุมชน การให้เวลากับครอบครัว การหาที่ออกกำลังกายให้กับชุมชน จัดสวัสดิการให้ทั่วถึงและให้สิทธิในการรักษาพยาบาลจากประกันสังคมให้ครอบคลุมทุกโรค ส่งเสริมและการประชาสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิงรุก และควรนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิต ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป สำหรับความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตอบสนองโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คือ ทุกคนต้องมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาพันธุ์พืช ที่มีอยู่เดิมในท้องถิ่นให้ดำรงสืบทอดไปสู่รุ่นลูกและรุ่นหลานของประชาชนชาวไทยต่อไป

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท

ABSTRACT

The objectives of this research are to study the life quality of people in communities around Chandrakasem Rajabhat University at Chai Nat Campus, Amphur Sankaburi, Chai Nat province; to identify the problems and obstacles on life quality of people in the communities; and to study guidelines for improvement and development of life quality of people in the communities. The research sample consisted of 400 people living in communities around Chandrakasem Rajabhat University at Chai Nat Campus, Amphur Sankaburi, Chai Nat province. The employed research instrument was a questionnaire developed by the researcher covering questions on five areas of life quality of the people, namely, economy and employment; behavior and social way of life; arts, culture and local wisdom; sanitary and occupational health; and family and living. The statistics employed for data analysis were the percentage, mean, and standard deviation. The research findings show that the overall and by-aspect life quality of people in communities around Chandrakasem Rajabhat University at Chai Nat Campus were rated at the high level, with the aspect of health and safety receiving the highest rating mean, followed by the aspect of economy and employment; while the aspects receiving the lowest rating means were that of the art, culture and local wisdom, and that of the behavior and social way of life. Regarding the problems and obstacles, the following were identified: having jobs with insecurity; the lack of participation in community activities; the lack of places for exercises; the social security card not covering hospital expenditures in all diseases; and the inability to spend enough time with one's family. As for guidelines for improvement and development of life quality of the people, the following were given: encouraging people to have supplementary occupations; provision of job acquisition service, promotion of participation in community activities; spending more time with one's family; provision of more exercise places for the community; provision of more thorough welfare services and the social security right for hospital treatment cost that covers all diseases; proactive promotion and public relations concerning arts, culture and local wisdom; and the application of the sufficiency economy philosophy in life, family, community, and the country. Meanwhile, additional opinions concerning the response to the Project on Conservation of Plant Species as initiated by His Majesty the King, the following was given: everybody must be aware of and participate in conserving and taking care of indigenous plant species in the local area so that they will continue to exist and be inherited by future generations of the Thai people.

KEYWORDS : Life Quality of People, Community Around Chandrakasem Rajabhat University at Chai Nat Campus

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน ปัญหาอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก คือปัญหาเรื่อง "คุณภาพชีวิต" (Quality of Life) เนื่องจากโลกทุกวันนี้ได้ผ่านการพิจารณาตลอด โดยเฉพาะทางด้านวัตถุต่างๆ ที่เข้ามาอำนวยความสะดวกซึ่งเพียบพร้อมไปด้วยวิทยาการและเทคโนโลยี

อันทันสมัย ช่วยให้การดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์สะดวกสบายขึ้น วิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่เหล่านี้นับวันจะมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งชนิดและคุณภาพและชนิดของปริมาณ การพัฒนาและจัดสร้างขึ้นมาของเทคโนโลยีเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วจะมีการผลิตกันในโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งวิธีการผลิตและการใช้ประโยชน์ มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทาง

ธรรมชาติไม่น้อยเมื่อเวลาผ่านไปนานๆ หลายๆ ปี สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศที่มนุษย์อาศัยในการดำรงชีวิตอยู่ก็เริ่มเปลี่ยนแปลง ไปสู่สภาพเสื่อมโทรมที่ก่อให้เกิดมลพิษ เกิดมลภาวะต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทั้งในเรื่องอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะการพัฒนาอุตสาหกรรมก็ได้ ก่อเกิดชุมชน ผู้คนอาศัยอยู่อย่างแออัด เป็นต้น (สุพรรณณี ไชยอำพร และสนธิ สมัครการ, 2534: 2)

จึงกล่าวได้ว่าคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งมีคุณค่า มีความสำคัญ และจำเป็นต่อบุคคลและสังคมเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถกำหนด การสร้างเกณฑ์มาตรฐานเพื่อให้ระดับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ แลเพื่อการทำให้การพัฒนาตนเอง และสังคมไปสู่เป้าหมายที่ปรารถนาของแต่ละบุคคลและครอบครัว บุคคลจึงมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านการศึกษา ด้านแนวคิด และเจตคติที่ดี ด้านการบริหารตนเอง มีความเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น มีอาชีพ มีรายได้ รวมทั้งมีคุณธรรมและศีลธรรม หากทุกคนในสังคม สามารถปฏิบัติได้เช่นนี้ก็เท่ากับว่า สามารถช่วยยกระดับทั้งของตนเอง และสังคมให้มีคุณค่ามีความเจริญงอกงาม พัฒนาไปสู่ สังคมอุดมคติ ปัญหาต่างๆ ในสังคมจะลดลงไป อาทิ ปัญหา ครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาโสเภณี ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาหมอลภาวะเป็นพิษ ดังนั้น ประเทศต่างๆ จึงใช้ความพยายาม อย่างเต็มที่ในการที่จะพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้สูงขึ้นจนถึงระดับมาตรฐานที่สังคมต้องการ ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ สมาชิกในสังคมทุกคนมีความกินดี อยู่ดี มีความสุขสมบูรณ์ (วิภาพร มาพบสุข, 2543: 3-6)

นับตั้งแต่มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้ทำ ความร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคชัชวาทย์ ตั้งศูนย์การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัชวาทย์ เปิดการเรียนการสอน ภาคสมทบ เรียนวันเสาร์-วันอาทิตย์ ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2543 นั้น การดำเนินการด้านการจัดการศึกษามีความเจริญก้าวหน้า เป็นลำดับ ซึ่งการดำเนิน การก่อตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทรเกษม-ชัชวาทย์ ตั้งอยู่ในชุมชนบริเวณ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัชวาทย์ ซึ่งอำเภอสรรคบุรีตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ของจังหวัด ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอเมืองจังหวัดชัชวาทย์ และอำเภอสรรพยา ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอสรรพยา และอำเภออินทร์บุรี (จังหวัดสิงห์บุรี) ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอ บางระจัน (จังหวัดสิงห์บุรี) และอำเภอเดิมบางนางบวช (จังหวัด

สุพรรณบุรี) ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอหันคา มีพื้นที่ 354.8 ตารางกิโลเมตร และมีประชากร 67,333 คน (พ.ศ. 2551) ซึ่งมี บริเวณพื้นที่เป็นทุ่งนาเป็นส่วนใหญ่ ดั้งเดิมประชากรส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพกสิกรรมเป็นหลัก และจังหวัดชัชวาทย์เป็นแหล่ง เทศกาล ประเพณีและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีสถานที่ท่องเที่ยว สวยงาม ในงานมหรหรรพ์หุ่นฟางนก และงานส้มโอชัชวาทย์

จากเหตุผลดังกล่าวดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา วิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัชวาทย์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัชวาทย์ เพื่อนำผลการวิจัยไปตอบสนองโครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สนองพระราชดำริ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และเป็นแนวทางใน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชนรอบบริเวณ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัชวาทย์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัชวาทย์ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพิ่มรายได้ มีชีวิตที่ มั่นคงขึ้น และสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน รอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัชวาทย์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัชวาทย์
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค/แนวทางแก้ไข และ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัชวาทย์ อำเภอเมืองสรรคบุรี จังหวัดชัชวาทย์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิต

วิภาพร มาพบสุข (2543) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันเนื่องมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ อย่างเพียงพอ และเหมาะสม ความสุขทางกาย ได้แก่ การมีอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ฯลฯ อย่างเหมาะ กับสภาพและฐานะของตน ความสุขทางจิตใจ ได้แก่ การได้รับความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ และความมั่นคงทางจิตใจ ฯลฯ

ฤดี กรุดทอง (2540) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง บุคคลที่มีความสุขความพอใจ จากการได้รับการตอบสนองต่อ สิ่งที่มีความจำเป็นและความต้องการของร่างกายและจิตใจ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ภายใต้สภาพแวดล้อมและค่านิยมที่สังคม ยอมรับหรือในความรู้สึกที่สิ้นที่สุด คุณภาพชีวิต คือ การมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดีและมีสติปัญญาที่สมบูรณ์

เซเม ยินดี (2542) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง โดยส่วนรวมคล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องครอบคลุมคุณภาพ ทางด้านสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิตที่ตนเองพึงพอใจเพื่อ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่ตนเองสามารถปรับเข้าได้ ซึ่งการปรับตัวเองให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างไม่มีสิ่งชี้วัด แน่นนอนตายตัว ทุกคน ทุกสังคม ทุกประเทศ สามารถที่จะกำหนด กฎเกณฑ์ตามมาตรฐาน ที่ต่างกันไป กฎเกณฑ์หรือความเหมาะสม ย่อมเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลา และภาวะการณ์นั้นๆ

แนวคิดเรื่องความมั่นคงของชีวิตมนุษย์

แนวคิดนี้ UNDP กำหนดขึ้นเป็นดัชนีตัวหนึ่งวัด ความมั่นคงของชีวิตมนุษย์ซึ่งความหมายของความมั่นคงของ ชีวิตมนุษย์ระดับโลก (Global Human Security)

เอสแคป (ESCAP, 1990: 9-12) ได้กำหนดตัวแปรใน การวัดคุณภาพชีวิต ดังนี้

1. ความมั่นคงปลอดภัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การใช้จ่าย การออมและความยากจน
2. สุขภาพ ได้แก่ อายุขัยเฉลี่ย การเป็นโรค การตาย โภชนาการ ภัยพิบัติหรือความหายนะ
3. ชีวิตด้านการใช้สติปัญญา ได้แก่ การอ่านออก เขียนได้ การศึกษานอกโรงเรียน การเรียนรู้ตลอดชีวิต ชีวิต เจริญวัฒนธรรม ชีวิตด้านการใช้หลักเหตุผล
4. ชีวิตการทำงาน ได้แก่ การว่างงาน อุบัติเหตุจาก การทำงาน ความขัดแย้งทางอุตสาหกรรม สภาพการทำงาน
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานในการคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
6. ชีวิตครอบครัว ได้แก่ เด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ และความแตกแยกในครอบครัว

7. ชีวิตในชุมชน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในสังคม การมีส่วนร่วมทางการเมืองความวุ่นวายในชุมชน อัตราการเกิด อาชญากรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรณีการ พงษ์สนธิ (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การมี ส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต" ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยเฉพาะการชี้ให้เห็นว่า "การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำเป็นที่จะต้องปรับเวลาการปฏิบัติงานของทีมงานให้เหมาะสม กับสภาพการณ์ในชุมชนร่วมกันประยุกต์กระบวนการพัฒนา อย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการสร้างศักยภาพในการสื่อสารข้อมูล การทำงานเป็นทีม และการแก้ไขปัญหา ที่สำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น จะต้องนำมาพิจารณาใช้ร่วมกับ จปฐ. ในกรณีวิเคราะห์สถานการณ์ ของชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับ "บริบท" ทางสังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรในชุมชน ตลอดจน ผสมผสานความรู้สมัยใหม่และดั้งเดิม เพื่อก่อให้เกิดการยอมรับ และการปฏิบัติที่ยั่งยืนในชุมชนสืบไป

ณรงค์กร ศิริกุล (2547) ได้วิจัยเรื่อง "คุณภาพชีวิต ของทหารชั้นประทวนและลูกจ้างประจำสังกัดส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า" สรุปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตอยู่ระดับมาก โดยแยกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้คือ

1. ด้านอาหารและโภชนาการ อยู่ในระดับมาก
 2. ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก
 3. ด้านการได้รับบริการขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก
 4. ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในระดับมาก
 5. ด้านรายได้ในครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง
 6. ด้านสุขภาพอนามัย ในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ใน ระดับมาก
 7. ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก
- มนตรี พลเยี่ยม ได้ทำการศึกษา วิจัยเรื่อง "แนวทาง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการในกองร้อย จังหวัดทหารบกร้อยเอ็ด" ผลการวิจัยพบว่า ทหารกองประจำการ ต้องการให้มีการพัฒนาปรับปรุงด้านโภชนาการมากที่สุด

สภาพปัญหาด้านที่พักอาศัย ควรมีหลังคากันแดด กันฝน สามารถเล่นกีฬาในร่มได้เวลาฝนตกไม่มีที่ตากผ้า เข้าห้องน้ำ ไม่เปียกฝน

ความต้องการด้านที่พักอาศัย ต้องการให้หลังคา ระหว่างกองร้อยกับห้องน้ำ ทำราวตากผ้าโครงเหล็กแบบมีล้อ เคลื่อนที่ได้ และตู้ใส่เสื้อผ้ามีที่ใส่กุญแจอย่างแข็งแรงปลอดภัย ร้อยละ 82

สภาพปัญหาด้านโภชนาการ อาหารตอนเช้ามีแต่รสจืด ทำให้ไม่มีแรงในการทำงานพลทหารที่อยู่จะเลือกของดี ๆ ทำรับประทานและพลทหารทำงานหนักต้องการอาหารเพื่อเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง

ความต้องการด้านสุขภาพร่างกาย มีเวลาพักผ่อน ผู้บังคับบัญชาระดับนายทหารชั้นประทวนโทชโดยไม่มีเหตุผล และมีเวลาเล่นกีฬา ร้อยละ 82

สภาพปัญหาด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ส่วนตัว ชุดที่แจกให้ในปัจจุบันสีกเร็ว ไม่โปร่งลม ร้อนง่าย ทำงานมากทำให้ชุดเก่า และชำรุดขาดเร็วกว่าปกติ และถึงฤดูหนาว ลมแรง อากาศหนาวเย็นมาก

ความต้องการด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ส่วนตัว ชุดฝึกที่สวย คุณภาพดี ควรเพิ่มชุดฝึกอีก 1 ชุด เลือกันหนาว และผ้าห่มช่วงฤดูหนาวควรมีคุณภาพดีกว่าเดิม ร้อยละ 77

สภาพปัญหาด้านคุณธรรมและจริยธรรม อนุศาสนาจารย์ ในปัจจุบันไม่มีเนื่องจากคนเก่าออกจากราชการ ขณะนี้อยู่ในระหว่างรอคนใหม่มาบรรจุ ไม่อยากให้เกิดว่า พลทหารด้อยค่า ไม่มีค่า ไม่มีศักดิ์ศรีและนายทหารเวร ผู้ใหญ่ ทุกวันควรเข้าอบรมวันละ 30 นาที

ความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรม อยากฟังเพราะที่มีชื่อเสียง มาเทศน์ให้ฟัง อยากให้ระดับผู้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็นบ้าง โดยไม่ถือว่าก้าวร้าวเสียวินัยและอยากให้ผู้บังคับบัญชามาอบรมบ่อยๆ ให้ความรู้ใหม่ๆ ร้อยละ 84

สภาพปัญหาด้านสวัสดิการอื่นๆ อุปกรณ์กีฬาที่มีอยู่เก่าและชำรุดควรจัดหาทดแทน เครื่องซักผ้าเลิกกันไป ชุดทหารจะหนักและสกปรกต้องใช้เวลาซักนาน และควรปรับปรุงร้านค้า กองร้อยเป็นแบบสหกรณ์กองร้อยขนาดเล็ก

ความต้องการด้านสวัสดิการอื่นๆ ต้องการอุปกรณ์ ออกกำลังกายเพิ่ม ต้องการเครื่องซักผ้าขนาดใหญ่กว่าเดิม และร้านค้ามีของมาขายหลายๆ อย่าง ร้อยละ 75

นวนจันทร์ จิรธรรมสุนทร (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ระดับความสุขของประชาชน: กรณีศึกษาเขตพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลบางเหียง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีรายได้ ด้านชีวิตครอบครัว ด้านการมีงานทำด้านการ สาธารณูปโภค ด้านความรู้และการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการที่ดีของรัฐ ด้านมิติ เศรษฐกิจโดยรวม พบว่า ในภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหากมองเป็นแต่ละด้าน ทั้ง 9 ด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านการมีรายได้ ระดับความสุขอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ในประเด็นฐานความเป็นอยู่ของตนเองเป็นไปตามที่ต้องการ รายได้ปัจจุบันของตนเองเพียงพอกับความจำเป็นที่ต้องใช้จ่าย และรายได้ปัจจุบันของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น อยู่ในระดับ ปานกลางทั้งสิ้น

ด้านชีวิตครอบครัว ระดับความสุขอยู่ในระดับมาก พบว่าในประเด็น สมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมทำร่วมกัน เมื่อเกิดปัญหาสมาชิกในครอบครัว ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหา สมาชิกในครอบครัวมีการวางแผนอนาคตร่วมกัน และสมาชิก ในครอบครัวมีความรักความผูกพันต่อกัน อยู่ในระดับมากทั้งสิ้น

ด้านการมีงานทำ ระดับความสุขอยู่ในระดับมาก พบว่า ในประเด็น ความถนัดและเชี่ยวชาญ ในงานที่ทำปัจจุบันอยู่ในระดับมาก แต่ในประเด็นงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันตรงกับ ความต้องการ กลับอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการมีสาธารณูปโภค ระดับความสุขอยู่ในระดับ ปานกลาง พบว่าในประเด็น สภาพถนนภายในตำบล ปริมาณ คุณภาพน้ำดื่มน้ำใช้ในปัจจุบัน และการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ เป็นไปตามที่ต้องการ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ด้านความรู้และการศึกษา ระดับความสุขอยู่ในระดับ ปานกลาง พบว่า ในประเด็น ได้รับการศึกษาตามที่ต้องการ การได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมผู้อื่น ได้รับโอกาส ในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับ ปานกลาง แต่ในประเด็นมีความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต กลับอยู่ในระดับมาก

ด้านสุขภาพอนามัย ระดับความสุขอยู่ในระดับมาก พบว่า ในประเด็น สุขภาพของสมาชิกในครอบครัวแข็งแรง การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก แต่ในประเด็น การได้รับบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงกลับอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสภาพแวดล้อม ระดับความสุขอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ในประเด็นรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของตนเอง สภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นไปตามที่ต้องการทรัพยากรธรรมชาติ ในชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง แต่ในประเด็น สภาพบ้านพักอาศัยของตนเองในปัจจุบันเป็นไปตามที่ต้องการ กลับอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ ระดับความสุขอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าในประเด็นการบริการของภาครัฐ เป็นไปตามที่ต้องการ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำ แผนการพัฒนา การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปตามที่ต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง แต่ในประเด็นรู้สึกว่า ตนเองมีสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิตกลับอยู่ในระดับมาก

ด้านมิติเศรษฐกิจโดยรวม ระดับความสุขอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ในประเด็นกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นไปตามที่ต้องการ ราคาพืชผลทางการเกษตรเป็นไปตามที่ต้องการ นโยบายเศรษฐกิจของรัฐในปัจจุบันเป็นไปตามที่ต้องการ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

เจษฎา เพ็ญกุล (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการในกองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ 4 ค่ายวชิราวุธ จังหวัดนครศรีธรรมราช" ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการในกองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ 4 ค่ายวชิราวุธ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านที่มากที่สุดคือ สวัสดิการอื่นๆ รองลงมา คือ ด้านที่พักอาศัยและด้านคุณธรรมน้อยที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการในกองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ 4 ค่ายวชิราวุธ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ก่อนเข้ารับราชการทหารตาม พ.ร.บ. และวิธีการเข้ารับราชการทหารตามพ.ร.บ. ต่างมีแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

พลทหารกองประจำการเห็นว่าปัญหาอันดับที่ 1 คือ ต้องการอาหารเสริมให้ร่างกายแข็งแรง อันดับที่ 2 คือ ปัญหาชุดทหารที่ทางราชการแจกคุณภาพต่ำ อันดับที่ 3 คือปัญหาเวลาฝนตกไม่สามารถเข้าห้องน้ำได้เนื่องจากอาคาร กองร้อยกับห้องน้ำแยกจากกันอยู่คนละอาคาร สำหรับข้อเสนอแนะ ปัญหาเรื่องนี้ อันดับที่ 1 คือ ควรให้มีการปรุงอาหารที่สะอาด ถูกหลักอนามัยครบ 5 หมู่ อันดับที่ 2 คือ ควรจัดชุดฝึกที่มีคุณภาพให้แก่ทหาร และอันดับที่ 3 คือ ควรทำหลังคาโครงเหล็ก ระหว่างกองร้อยกับห้องน้ำ

นพรัตน์ ชัยเรือง (2551) ได้วิจัยเรื่อง "พหุระดับปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนต้นแบบวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน" สรุปได้ดังนี้ ความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน ของโรงเรียนต้นแบบวิถีพุทธโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาความสำเร็จเป็นรายตัวแปร พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ความพึงพอใจของครูในการพัฒนาจริยธรรมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนาจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในระดับสูง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในชุมชนบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอเมืองสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน 67,333 คน (ปี 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในชุมชนบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอเมืองสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน 400 คน โดยคำนวณสัดส่วน

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)}$$

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร สมาชิกในครอบครัว ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่ายของครอบครัว ความเพียงพอของการแก้ปัญหากรณีรายได้ไม่เพียงพอ เงินออม หนี้สิน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรในชุมชนลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย

ตัวแปรตาม ได้แก่ เศรษฐกิจและการจ้างงาน พฤติกรรม และวิถีทางสังคม ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ครอบครัวและการดำเนินชีวิต

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจาก แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แยกออกเป็น การหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเที่ยงตรง (Reliability)

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
- ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท
- การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ปัญหาอุปสรรค/แนวทางแก้ไข และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอเมืองสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพสมรส จำนวนบุตร 3-4 คน สมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มีจำนวนที่มีรายได้จากการทำงาน 1-2 คน นับถือศาสนาพุทธ จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส./หรือเทียบเท่า มีอาชีพรับจ้างเอกชน มีรายได้หลัก 10,000 บาทขึ้นไป รายได้รวมของครอบครัว 10,000 บาทขึ้นไป ค่าใช้จ่ายรวมของครอบครัว 3,000 - 3,999 บาท พฤติกรรมการซื้อเพราะจำเป็น ค่อนข้างพอเพียง เงินออมส่วนใหญ่เก็บไว้ที่บ้าน ไม่มีหนี้สิน ไม่ใช้โทรศัพท์บ้านแต่ใช้

โทรศัพท์มือถือ น้อยกว่า 500 บาท ยานพาหนะที่ใช้คือ รถจักรยานยนต์ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มองค์กร/ชุมชน ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย เป็นแบบอยู่ติดกับบ้านคนอื่น บ้านที่อยู่อาศัย เป็นของตน มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ไม่มีสิ่งทรมิตรภัยและอสังหาริมทรัพย์ ไม่มีส่วนร่วมหรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และไม่ได้รับประโยชน์ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในครัวเรือน คือ ตู้เย็นมากที่สุด และไม่มีเตาไมโครเวฟมากที่สุด มีการแก้ปัญหา รายจ่ายไม่พอเพียงโดยยืมจากพี่น้องกลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้านตามลำดับคือ ด้านสุขภาพและความปลอดภัยมากที่สุด ด้านเศรษฐกิจและการจ้างงาน ด้านครอบครัวและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคม และด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านสุขภาพและความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจ และการจ้างงาน ด้านครอบครัวและการดำรงชีวิต ตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพรัตน์ ชัยเรือง (2551) ศึกษาเรื่อง "พระระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนต้นแบบวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน" สรุปได้ดังนี้ ความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน ของโรงเรียนต้นแบบวิถีพุทธโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าประชาชนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องการศึกษา ทำให้ประชาชนได้รับการเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพอนามัย ทำให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจและได้รับประทานอาหารถูกต้องตามหลักโภชนาการ และประชาชนมีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินและมีการดำรงชีวิต โดยได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมาปรับใช้ในชีวิต

ประจำวัน จึงทำให้ประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่พอเพียงต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข แทนจะไม่มีหนี้สิน หรือมีอาจะไม่มีมาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของไมตรี เตชานุกูล (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของกำลังพล สังกัดกองทัพภาคที่ 1 ที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมของนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน และทหารกองประจำการ อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ตามรายชื่อ คือ

1. ในด้านเศรษฐกิจและการจ้างงาน ประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท รู้สึกพึงพอใจในการประกอบอาชีพมากที่สุด ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการจ้างงานซึ่งมีการประกอบอาชีพรับจ้างเอกชน มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพของตน คือมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายนั้น เนื่องจากประชาชนได้นำปรัชญาหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และได้รับโอกาสก้าวหน้าในอาชีพของตน ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนวลจันทร์ จิรธรรมสุนทร (2550) ได้ศึกษาเรื่องระดับความสุขของประชาชน: กรณีศึกษาเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางเหียง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า ในด้านการมีงานทำระดับความสุขอยู่ในระดับ มาก และฐานความเป็นอยู่ของตนเองเพียงพอกับความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายและรายได้ของตนเอง

2. ในด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคม ประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท มีความสัมพันธ์ที่ดี ต่อเพื่อนบ้านมากที่สุด ในระดับมาก และมีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน เมื่อมีโอกาสจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนของตน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ พงษ์สนธิ (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต" ผลการวิจัยพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการชี้ให้เห็นว่า "การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตจำเป็นต้องปรับเวลาการปฏิบัติงานของทีมงานให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในชุมชน ร่วมกันประยุกต์

กระบวนการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการสร้างศักยภาพในการสื่อสารข้อมูล การทำงานเป็นทีม และการแก้ไขปัญหาที่สำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่นจะต้องนำมาพิจารณาใช้ร่วมกับ จปฐ. ในการวิเคราะห์สถานการณ์ของชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับ "บริบท" ทางสังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรในชุมชน ตลอดจนผสมผสานความรู้สมัยใหม่และดั้งเดิมเพื่อก่อให้เกิดการยอมรับและการปฏิบัติที่ยั่งยืนในชุมชนสืบไป

3. ในด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ได้นำศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ให้ก่อเกิดรายได้ มากที่สุดในระดับมาก และมีความรู้สึกภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนและเข้าร่วมกิจกรรมหรือพิธีกรรมเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรัตน์ ชัยเรือง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง พระระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนต้นแบบวิถีพุทธสังกัดงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานและณรงค์กร ศิริกุล (2547) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของทหารชั้นประทวนและลูกจ้างประจำสังกัดส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าสรุปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนมีการดำเนินชีวิตเกี่ยวข้องกับประเพณีศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศาสนา จึงทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านการปลูกฝังค่านิยมอยู่ในระดับมาก

4. ในด้านสุขภาพ และอาชีวนามัยประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจมากที่สุด ในระดับมาก และได้รับประทานอาหารถูกต้องตามหลักโภชนาการครบ 5 หมู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนเอาใจใส่ต่อสุขภาพอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของร้อยตรี เจษฎา เพ็ญกุล กล่าวไว้ว่า ความต้องการด้านโภชนาการต้องการอาหารสะอาด ถูกหลักอนามัย และบริโภคอาหารหลัก 5 หมู่ ควรจัดให้มีอาหารพิเศษเดือนละ ครั้ง และควรมีไข่ไก่ประกอบอาหารอาทิตย์ละ 2 ครั้ง ร้อยละ 87 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนวลจันทร์ จิรธรรมสุนทร (2550) ได้ศึกษาเรื่องระดับความสุขของประชาชน: กรณีศึกษาเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางเหียง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า ในด้าน

สุขภาพอนามัยของสมาชิกในครอบครัว แข็งแรงมีการออกกำลังกายสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก จึงทำให้คุณภาพชีวิตประชาชนด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก

5. ด้านครอบครัวและการดำเนินชีวิตประชาชน ในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาทมีคุณภาพชีวิตในด้านครอบครัวและการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับมาก ซึ่งสมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความสุขในการดำรงชีวิตร่วมกัน มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลจันทร์ จรรย์ธรรมสุนทร ได้ศึกษาเรื่องระดับความสุขของประชาชน: กรณีศึกษาเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล บางเหริ่ง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่าด้านชีวิตครอบครัวระดับความสุขอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมทำร่วมกัน เมื่อเกิดปัญหาสมาชิกในครอบครัว ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาสมาชิกในครอบครัว มีการวางแผนอนาคตร่วมกันและสมาชิกในครอบครัวมีประชาชน: กรณีศึกษาเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล บางเหริ่ง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่าความรักและความผูกพันต่อกันอยู่ในระดับมาก และครอบครัวของประชาชนในชุมชนรอบบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ได้นำเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งตรงกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งประชาชนชาวไทยสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองเพื่อความอยู่รอดต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่น

1.1 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมและดูแลในเรื่องการกินดีอยู่ดีและค่านิยมเรื่องสุขภาพพลานามัยทั้งร่างกายและจิตใจโดยการจัดหาที่ออกกำลังกายให้ประชาชน

1.2 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรจัดการรัฐสวัสดิการ ให้แก่ประชาชนโดยได้รับสิทธิ์และการเข้าถึงในเรื่องการรักษาพยาบาล ให้ครอบคลุมทุกคน

1.3 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และโฆษณาเผยแพร่ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิงรุก และสืบทอดให้กับคนรุ่นหลังเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

1.4 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และมีการอบรมเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมโดยเน้นในเรื่องความอดทนให้แก่ประชาชน

1.5 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรบริการจัดหางาน จัดหาอาชีพเสริม เพื่อหารายได้ให้กับประชาชนในชุมชน และให้ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชุมชนมากขึ้น

1.6 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่น ควรมีการจัดโครงการอบรม และรวมกลุ่มแก้ไขปัญหาล้างคัมและการสร้างผู้นำในการส่งเสริมให้มีกิจกรรมให้กับชุมชน

1.7 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรมีการแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคมต้องอาศัยความร่วมมือการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมของประชาชนในชุมชน และมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนการบูรณาการ ผสมผสาน ความรู้ดั้งเดิมและความรู้สมัยใหม่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติให้มีความสุขยั่งยืนสืบไป

1.8 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรมีการจัดกิจกรรมให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อให้เกิดความตระหนักในการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนโดยเริ่มจากตนเองและให้แกคนอื่นเพิ่มขึ้น การช่วยกันออกความคิดเห็นที่จะแก้ไขปัญหาสังคมร่วมกันและการไม่ใช้จ่ายเงินเกินตัว

1.9 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อให้ความรู้แก่เยาวชนในเรื่องศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริม รักษาภูมิปัญญาที่ดีของสังคมไว้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ให้ความรู้แก่ชุมชนและคนรุ่นหลัง

1.10 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรมีการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยให้เป็นที่รู้จักทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

1.11 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมกิจกรรมหรือพิธีกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นไปศึกษาดูงานเพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข และนำไปพัฒนาเป็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดทำโครงการด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตนต่อไป

1.12 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมในการบริหารจัดการองค์ความรู้และเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่คนรุ่นหลังโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมของชุมชน เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ

1.13 ในการจัดทำโครงการต่างๆ หรือในการจัดทำ ศาสนพิธีควรกระชับเวลาให้เหมาะสม

1.14 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรมีการสำรวจตรวจตราในชุมชนให้แน่นหนาและมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินมากยิ่งขึ้น โดย การเพิ่มยามเพื่อรักษาความปลอดภัย ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

1.15 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นสร้างสถานที่ ออกกำลังกายให้กับชุมชน และส่งเสริมการตรวจร่างกายและ ส่งเสริมให้รับประทานอาหารเช้า 5 หมู่ให้เพียงพอ

1.16 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นควรเพิ่มความรู้ ในการดูแลสุขภาพ การประกันชีวิตเพื่อช่วยรักษาโรคต่างๆ ให้กับประชาชนโดยให้ ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นเข้าช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา

1.17 ควรมีการแปรรูปผักและผลไม้ในรูปแบบ ต่างๆ ให้เป็นผลิตภัณฑ์สินค้าสำเร็จรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าเพื่อ เป็นการส่งเสริม ในการบริหารจัดการและในเรื่องการสร้าง ตลาดให้กับสินค้า OTOP ในธุรกิจขนาดย่อมของชุมชนเพื่อสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดีแก่ชุมชน

1.18 ควรช่วยเหลือพืชผลของเกษตรกรในการ สร้างรายได้เสริมให้กับเกษตรกร

1.19 ภาครัฐและผู้บริหารท้องถิ่นต้องส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาพันธุ์กรรมพืช และดูแล รักษาเนื้อเยื่อที่กำลังหายไปให้สามารถสืบทอดให้แก่ลูกหลาน โดยการให้การอบรมแก่ประชาชนเพื่อจะได้สืบทอดเป็นมรดกโลก ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานการศึกษา

2.1 ผู้บริหารการศึกษา โรงเรียนควรจัดตั้งโครงการ เพื่อพัฒนานักเรียนในทุกๆ ด้าน และส่งเสริมกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างจริยธรรมคุณธรรมให้กับนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียน มีความตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วม ความสามัคคีกับเพื่อนๆ ครอบครัว ชุมชน และนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ใน

ชีวิตประจำวันเพื่อจะได้เป็นเยาวชนที่เป็นคนดีและเก่งเพื่อเป็นกำลัง ของชาติต่อไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานประกอบการ

3.1 ควรมีการเพิ่มพูนความรู้โดยการอบรมให้ พนักงานมีขีดสมรรถนะและสร้างความก้าวหน้าในอาชีพให้แก่ พนักงานและพัฒนารูปแบบวิธีการทำงานที่ไม่ซ้ำ

3.2 ควรมีการเพิ่มพูนความรู้ความก้าวหน้าใน อาชีพ ศึกษารูปแบบวิธีการทำงานที่ไม่ซ้ำ

3.3 ควรมีสวัสดิการเช่นในการเติมน้ำมัน หรืออื่นๆ เพิ่มขึ้น

3.4 ควรมีการจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือพูดคุย กันเพื่อช่วยเหลือกันในการทำงาน

3.5 จัดหาอาชีพเสริมและมีการบริหารจัดการงาน โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชุมชนมากขึ้นและมี การจัดสวัสดิการให้ทั่วถึงให้แก่พนักงาน

3.6 ควรสรรหาและคัดเลือกพนักงานให้เพียงพอ ต่อปริมาณงานเพื่อประโยชน์ในการวางแผนกำลังคน ไม่ให้เกิด คนล้นงานหรืองานล้นคน

3.7 ควรมีโครงการพัฒนาฝึกอบรมในเรื่อง บุคลิกภาพ เพื่อความเป็นมืออาชีพให้กับพนักงานและสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร

4. ข้อเสนอแนะสำหรับประชาชน

4.1 ควรปลูกจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมใน การพัฒนาชุมชนโดยนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิต

4.2 การส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และ ครอบงำอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยไม่ทะเลาะเบาะแว้งโดยการมี ส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันโดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติโดยการพูดคุยกันในครอบครัวเพื่อสร้าง ความเข้าใจและมีการปรับความเข้าใจกัน ควรใช้เวลากับครอบครัว และทำกิจกรรมร่วมกัน และควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในครอบครัวเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืนต่อไป

4.3 ในการดำเนินชีวิตในครอบครัวควรหาเวลา ให้กับลูกและครอบครัวมากขึ้น มีความสามัคคี ไม่ทะเลาะ เบาะแว้ง อยู่ด้วยกันอย่างเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ให้ถ้อยซึ่งกันและกันเพื่อสร้างสันติสุข และเสริมสร้างความ

เข้มแข็งให้แก่ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติสืบไป

4.4 ควรหาอาชีพเสริม หรือหาอาชีพที่มั่นคงถาวร จากการบริการบริษัทจัดหางานมาแนะนำชุมชน

4.5 ประชาชนควรมีการปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีต่อกันกับเพื่อนบ้าน เลิกทะเลาะเบาะแว้งกันโดยใช้หลักการบริหารความขัดแย้งโดยยึดหลักสันติวิธี การส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อพัฒนาชุมชน

4.6 ควรนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในวิถีชีวิตครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป โดยภายในชุมชนทำกิจกรรมทำร่วมกันและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

4.7 ในครอบครัวควรมีเวลาให้กับลูกเพิ่มขึ้น เพื่อให้ลูกเข้าใจและพัฒนาความคิดและความเป็นผู้ใหญ่ เช่นการรู้จักการใช้จ่ายให้เป็น โดยการหาเวลาว่างเพื่อพบปะสังสรรค์พูดคุยกันภายในครอบครัวให้เกิดความรักและความอบอุ่น

4.8 ควรมีการสำรวจตรวจตราในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น ควรลือคบ้านให้หนาแน่น เก็บทรัพย์สินไว้ในที่ปลอดภัย

4.9 ควรสนับสนุนการออกกำลังกาย ควรส่งเสริมเรื่องการบริโภคอาหารที่ดีควรรับประทานผักให้มากขึ้น

4.10 ควรเพิ่มการออมทรัพย์ และใช้เวลาอยู่กับครอบครัวอย่างคุ้มค่า และทำกิจกรรมทำร่วมกัน

4.11 ประชาชนทุกคนต้องมีความตระหนัก ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาพันธุ์กรรมพืช และดูแลรักษาเนื้อเยื่อที่กำลังหายไปให้สามารถสืบทอดให้แก่ลูกหลาน โดยการให้การอบรมแก่ประชาชนเพื่อจะได้สืบทอดเป็นมรดกโลกต่อไป

4.12 ในการดำเนินชีวิตในครอบครัวควรมีความสามัคคีไม่ทะเลาะเบาะแว้งกันโดยอยู่ด้วยกันอย่างเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ให้อภัยซึ่งกันและกันเพื่อสร้างสันติสุข และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติสืบไป

4.13 ในการแก้ไขปัญหาในด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคมต้องอาศัยความร่วมมือ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมของประชาชนในชุมชนโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตลอดจนผสมผสาน บูรณาการความรู้สมัยใหม่ และดั้งเดิมเพื่อให้เกิดพัฒนาของครอบครัว ชุมชน สังคม

และประเทศชาติ ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขยั่งยืนสืบไป

5. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

5.1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคมน้อยที่สุดภายใน 5 ด้าน ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านนี้ให้มากขึ้น

5.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเลือกตัวแปร อื่นๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการปลูกฝังค่านิยม ด้านการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น ประชาชนควรหาอาชีพเสริม หรือรายได้พิเศษ โดยภาครัฐควรบริหารจัดการงานให้แก่ชุมชน

6. ภาครัฐควรส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านพฤติกรรมและวิถีทางสังคมดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านนี้ให้มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเลือกตัวแปร อื่นๆ เช่น ด้าน การศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการปลูกฝังค่านิยม ด้านการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากคณะที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ภาวนา พัฒนศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมกล สุขเกษม และอาจารย์ศศิพิมล แสงจันทร์ ซึ่งได้เอาความเอาใจใส่ในการถ่ายทอดความรู้และได้แนะนำ แนวทางในทุกขั้นตอนของการทำวิจัยเล่มนี้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัย เกิดกำลังใจและมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ ขณะเดียยัง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธณีย์ วิทโคโต ที่ช่วยดูแลแบบสอบถามให้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระทัยผู้บริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษา และพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ สำนักคณะกรรมการ การอุดมศึกษา และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทรเกษม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยในครั้งนี้ และได้รับแรงบันดาลใจจากคุณพ่อ คุณแม่ และน้องสาวที่เป็น กำลังใจให้ผู้วิจัยมีความมานะ และบากบั่นในการทำวิจัยให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดีหากงานวิจัยฉบับนี้ได้บังเกิดผลประโยชน์ใดๆ ขอยกคุณความดีทั้งหมดนี้บูชาแต่ครูบาอาจารย์และท่านผู้มี พระคุณทุกท่านให้ความอนุเคราะห์ที่ใ้งานวิจัยสำเร็จในครั้งนี้

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ พงษ์สนธิ. 2541. "การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การพัฒนาคุณภาพชีวิต." วิทยานิพนธ์แพทยศาสตร มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2548. **การศึกษาและพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัด ความมั่นคงของมนุษย์.** กรุงเทพมหานคร : เทพเพ็ญ วานิสัย
เจษฎา เพ็ญกุล. 2551. "แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหาร กองประจำการในกองร้อยปฏิบัติภารกิจที่ 4 ค่ายวิชราวุธ จังหวัดนครศรีธรรมราช." สารนิพนธ์ ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
ชะเอม ยินดี. 2542. **ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏพระนคร.
ณรงค์กร ศิริกุล. 2547. **คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน และลูกจ้างประจำสังกัดส่วนวิชาทหาร โรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า.** ปัญหาพิเศษรัฐประศาสน ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดิเรก ฤกษ์ห่วย. "คุณภาพชีวิต." **ข่าวเกษตรศาสตร์.** 28. (ธันวาคม 2526-มกราคม 2527): 98-101.
นพรัตน์ ชัยเรือง. 2551. "พุทธะดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จใน การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนต้นแบบ วิถีพุทธ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน." คุษฎิณีพนธ์การศีกษาคุษฎิบัณชิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
นวลจันทร์ จิระธรรมสุนทร. 2550. **ระดับความสุขของประชาชน : กรณีศึกษาเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล บางเหริยง อำเภอบัปุด จังหวัดพังงา.** รายงาน การศีกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ไมตรี เตชานุกาล. 2549. **ความคิดเห็นของกำลังพลที่มีต่อ การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการ กองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็งเขตปลอดภัยเสพติด : ศีกษากรณี ข้าราชการทหารและทหารกองประจำการ สังกัด กองทัภภาคที่ 1.** ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
วิภากร มาพบสุข. 2543. **การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
สุพรรณิ ไชยอำพร และสนธิ สมัครการ. 2534. "รายงานวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของคนไทยเปรียบเทียบระหว่างเมืองกับ ชนบท". กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสถาบันพัฒนาบัณฑิต พัฒนการบริหารศาสตร์.
ฤดี กรุดทอง. 2540. **ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
ESCAP. 1990. **Guidelines on Methodological Approaches to the Conduct of A Regional Survey of the Quality of life and Aspect of Human Resources.** New York : United Nations.

>> กุลวิณี วุฒิกกร

จบการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บจ.ม.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พัฒนาแรงงาน และสวัสดิการมหาบัณฑิต (จส.ม.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันกำลังศึกษาดุษฎีมหาบัณฑิต อยู่ที่วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ สาขาการพัฒนองค์กรและการจัดการสมรรถนะของมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งอาจารย์ สาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม